

Anno 1638 den 25 Junij hölt Landzhöfdingen öfuer Helsinge- Medelpadh och Ångermanneland, Edle och Wälborne Christer Påße till Bärgezhammar och Roo Tingh och Rättegångh medh almogen af Tuna, Idenor, Bärgeziö, Gnarp, Haßella, Harmånger, Jättendaal, Rogstadh, Ilzbo, Enånger och Niutånger Sochnar i för:ne Tuna, Närwarandhe Befallningzman Förståndigh Johan Eskilßon och Jagh Lars Kiälbiörßon, och deße 24 edsuorne såthe i Nembden.

af Tuna och Idenor S.	Bärgeziö, Gnarp och Haßella
Jacob Joenßon i Smäliske,	Engiebrecht Larßon i Skiästa,
Erfue Larßon i Flääßbro,	Lars Pedherßon i Åße,
Nils Anderßon i Östanbrick,	Erich Märthenßon i Högen,
Påwel Olufßon i Råå,	Joen Larßon i Hulthe,
Pedher Olofßon i Tompta,	Peder Nielßon i Ingesarfuen,
Harmånger och Jättendaal	Enånger och Niutånger
Pedher Nilßon i Wattrångh,	Anders Mattßon i Broo,
Erich Larßon i Fårða,	Pedher Grelßon i Rößånger,
Joen Perßon i Frösteen,	Nils Olufßon i Hökebergh,
Jöns Erichßon jbidem,	Joen Anderßon i Rottzla,
Joen Biörßon i Åå,	Swen Erichßon i Niöthe,
af Rogstadh	Ilzbo S.
Jöran i Wäälstadh,	Erich Olufßon i Maalstadh,
Bryniel Nielßon i Stambnäåß,	Swen Erichßon i Hoolandh,

1.

Påwel Larßon på Lööfåßskogen och Hindrich Olufßon Lars Påålßons Dräng jbidem hafua giordt upgårdh å annars boolstadh, dherføre wordte the hwardhera saache – 3 m:r till 3skiftes.

2.

En **Finne Jöran Pedherßon i Skarpänge uthi Dilzbo Sochn**, hadhe wällat sigh till någon Rågh af en Swedh på **Haßella skogen**, wardt saach – 40 m:r för tagh, och bethala Målzägenden Rågen igen.

3.

Måns Swenßon i Håchstadh uthi Jettendaal Sochn beskylthe **UnderLagman Lars Kielbiörßon** för Rätten, för thet han hadhe upläsit medh förwänd Ord en Zedell, som tillförendhe **Ståtthållaren Wälborne Stellan Mörner** utgifuidt hadhe, hwilcket han när samma Zedell framlades icke bewijsa kundhe. Wardt dherføre i Hans H:ttz Wälborne Landzhöfdingens närwaro, saach – 40 m:r till 3skiftes för wijthesmåål, efter thet 20 Capitel i Tingmåla Balken.

4.

En **Löößfinne Påwel Hindrichßon** hooß **Strömmingz Erich på Haßella skogen**, hadhe belägradt En **Finsk Pijga Cicillia** be:d **dher sammastädes** och rådt hånne medh Barn, wardt saach – 40 m:r till 3skiftes för Mökränckningh.

5.

Erich Jönßon i Slastadh uthi Tuna Sochn hadhe besofwit En **Pijga Anna Andersdotter i Wixstadh** och rådt hanne medh Barn, wardt saach – 40 m:r till 3skiftes för Mökränckningh.

6.

Pedher Erichßon i Östanbrick i Tuna Sochn hadhe besofuit för:ne Löößkona, wardt saach – 3 m:r för Lönskelägi.

7.

Erich Larßon i Halstadh i be:te Tuna Sochn hadhe belägradt En **Pijga Cicilia Joensdotter i Nafwerstadh** och rådt hanne medh Barn, wardt saach – 40 m:r till 3skiftes för Mökränckningh.

8.

Lars Erichßon Erich Perßons Son på Haßellaskogen, hadhe belägradt en **Finsk Pijga Helgha** be:d, wardt saach – 40 m:r till 3skiftes för Möökränckningh.

9.

Israel Perßon Finne på Haßellaskogen hadhe slagit **Erich Anderßon jbidem** trenne blodwijthen, wardt saach – 9 m:r till 3skiftes.

10.

Påwell Jacobßon, Mårthen Grelßons Dräng på Malingen i Bärgsiö Sochn, hadhe belägradt En **Finsk Pijga Ella** be:d dher sammastädes och rådt hanne medh barn, wardt saach – 40 m:r till 3skiftes för Mökränckningh.

11.

Anders i Hulthe uthi Bärgsiö Sochn war stämbd af Hans H:tt Wälborne Landzhöfdingen till Tuna tingh att suara **Jöran Finne i Skarpänge uthi Dilzbo Sochn**, och inthet kom tillstädes, wardt saach – 3 m:r för swarlöße å tinge.

12.

En gift **Bondhe Nils Larßon i Blästadh uthi Rogstadh Sochn** hadhe giordt hoor medh en ogift **Kona Karin Andersdotter uthi Åkre** i för:ne Sochn. Och efter den Höglöflige Konungzlige Hoofrättz Nådige Resolution, hafwer be:te Nils Larßon uthgifuitt Peningar _ 320 m:r

och Konan Peninnger _____ 160 m:r

tuå delarne till Cronan och tridieparthen till Lagman och Häradet, efter som **Hans H:tt Landzhöfdingen öfwer Helsingelandh, Medelpadh och Ångermanlandh Edle och Wälborne Herr Christer Påße till Bärgzhammar och Roo** befält hafwer, be:te bötha Peningar så skiftes skole.

13.

Aldenstundh **UnderFactoren W:t Peder Erichßon i Söderhampn** sigh beswäradhe, att en anseendhe hoop Kool stå till rest uthi Landet, dher af Factorijt hafwer eij sin fortgång, och på Landztinget senast uthi **Tröne Sochn** war allmänt påbudhit, att den som stodh tillbaka skulle dherføre plichta. Och wardt ännu yterligare af H: H:tt Landzhöfdingen befallat, att the för än höendhes tijdhen kommer, lefrera dem ifrå sigh, widh 40 m:r förbrytelße.

14.

Eftersåsom ähr angifuit in för H: K: M:tz wår allernådigste uthkoradhe Drottningh, att **Hudwichzwaldz Stadh** skulle hafwa uppå lagdt, deße näst omliggandhe Sochner att gifua på huar man för Lilletullen – 10 öre Koppermynt. Hwarföre blef almogen dher om af H: H:tt Wälborne Landzhöfdingen tillfrågat. Thå sadhe the samptligen, att the uthan trugh och twångh be:te 10 öre till Stadhen för Tullen godwilligen uthlofwat hafwe.

15.

Oluf Nilßon i Kyrckiobyen uthi Bärghiö Sochn hadhe medh sin hustrus samtyckio uplåthit och Såldt Ehrligh man **Peder Nielson dher sammastädes**, sitt arfue hemman liggiandes i för:ne Kyrckiobyen, som ähr i skatt _ 4 öre 12 th:r, och derföre upburidt Penningar _ 260 P:r Kopparmynt, och i stille en Häst för _ 40 P:r, och dher till nu för Rätten blef honom lofuat i wällgodhe en Tunna Ertter, så att han ähr dher medh till fullo nöijo betalther. Witnesmän **Kyrckioheerden Wällärdhe Herr Daniel Andræ, Erich Mårthenßon i Högen, Joen Larßon i Hulthe, Pedher Bengtßon i Kyrckiobyen och Peder Nilßon i Ingesarfwen**. Och war samma Jordh Lagbudin och Lagståndin. Dy sadhes dheras kiöp fast att ståndha, som brefwet dher på gifuit ähr widare uthwijser.

16.

Hans H:tt Landzhöfdingen förbödh, att ingen skall hyßa eller härbergera några Löößfinnar, flera än som dem efter Nembdenes öfuerwägandhe kunna nödhortfeligen behöfwä. Huilcken annorlundha gör, skall plichta efter H: K: M:ttz wår allernådigste uthkoradhe Drottningz Mandatz lydelße.

17.

Komme för Rätten **Långwindboerne uthi Enånger Sochn** och framladhe i Rätten en Promotorialsskrift, gifwin af **Stålhållaren öfuer Wästerbotn medh Lappmarcken Edle och Wälborne Stellan Mörner, Landzhöfdingen öfuer Helsingelandh, Medelpad, och Ångermanland Edle och Wälborne Christer Påße** tillskrifuin, Förmäländes att eftersåsom för:ne Långwindheboer måste esom oftast fram om sin rätte Lännestadh widh **Rösten** och till **Lußne**, för den orsaack skull, att Röosten ähr Priviligerat undher **Södherhampns Stadh**, begärandes att the antingen måtte få behålla sin gamble Lännestadh widh be:te Röosten, eller widh **Stäkiefiärden**. Så alldenstundh **Nårrelfwe** boerne eij wore tillstädes att swara, gafz dem uthi skiön att komma till Nårrelfua och see till att the kunna förenas och förlikas om något wist rum, huar och icke, så sökia nästkommandhe Landztingh.

18.

Eftersåsom **Suen Jonßons Dräng uthi Arnöön** blef tagin till Knecht för **Erich Månßons Son i Broo uthi Rogstadh Sochn**. Dherföre skall be:te Erich Månßons Son stige till dienst hooß Suen Jönßon, efter som dhe och tillförendhe dher om uthi Sochnestufwen i Tolfmäns närwaru beslutit och samtycht hafua, och dhet skall skee nästkommandhe Sundagh.

19.

Jöran Perßon i Skarpänge uthi Dilzbo Sochn, Påwel Finne på Grängsiö skogen uthi Enånger Sochn, Erich Pedherßon och Erich Oluffßon på Hasella Skogen, blefue Nembden att wara på dhet arfskifte som en **Finska Maritt** be:d fordrar af sin **Broder Israell Perßon på be:te Hasella skogh**. Och komme igen för Rätten och bekänne, att be:te Israel skall gifua henne _ 10 P:r Hwittmynt, dher medh the afstege.

20.

Länsman Anund Toolþon i Niutånger Sochn besuäradhe sigh öfuer the tuänne godhe män som boendes ähre uthi **Mööþöen**, att the willia förhålla honom **Länsmansgården**, som the pläga tillförendhe uthgöra. Dher till swaradhe be:te Mööþöboer, att emädan the ähre boendes widh Haafstranden, måste the uthstå och gifua Cronones folk maat, Ööl och Skiutzbåthen att föra dem som till Siöþ fara wille; Begärandhes att dhe måtte dherføre wara frij för gården till Länsman. Resolutio. Rätten Ehrkänna och afsadhe att be:te Mööþöboer kunna icke medh rätt tuingas dher till, att bådhe födha och föra Cronones folck som till Siöþ förresa, och tillijka medh andre sijna Sochnemän uthgöra Gingerdhen till Länsman.

21.

En **Änckia Hustru Karijn i Iggesundh uthi Niutånger Sochn** besuäradhe sigh öfuer **Landzhöfdingens i Wästerbottens Edle och Wälborne Ställan Mörners Tiänare Pedher Rollomþon** be:d, för thet han hadhe ihälrijdhit för henne en Häst. Och framkalladhe deße efter:ne godhe Män af Niutånger Sochn, **Oluf Larþon i Bodha, Joen Anderþon i Rottzla, Mårthen Olufþon i Iggesundh, Anund Olufþon och Oluf Olufþon jbidem och Suen Erichþon i Niöthe** till witnes, hwilcka Hästen wärdherat hafwe. Och sadhe the ej högre kundhe lägga hänne för Hästen än – 14 P:r Koppm:t efter Hästen tillförendhe war sprängd. Dherføre war **Länsman Hans Larþon i Tuna Sochn** i Löfte.

22.

En **Huuþfinne Bertill Jacobþon** jnhyses hooþ **Israel Pedherþon på Hasella skogen** hadhe berychtadt **Påwel Perþons Hustru Elijn Larþdotter** dher sammastädes och en gift **Huuþfinne Mårthen Hindrichþon** jnhyses hooþ Påwel Pedherþon jbidem, för thet the skulle hafua bedrijfuit hoordoms last, som dher af skall wara förordsakat: att för:ne Påwel Perþon hadhe haft hooþ sigh någre gäster, och om aftonen sådan han wardt något drucken, hafwer han gådt i andra stufwen /: som the kalla en Rija :/ och hans hustru fölgdhe honom medh : dher efter komme för:ne Mårthen Hindrichþon medh ett Öölstoop i handen, och Påwel ladhe sigh i höghsäthet på Bäncken, för:ne Mårthen och Påwelz Hustru hafue druckett först uth dhet ena Öölstopet; Sedan gick hon andre gången efter ett Öölstoop. Thå kom Mårthens **Hustru Malijn** be:d och badh sin Man komma och föllia sigh heem, så skulle han hafua hänne suarat; Packa digh din kooþ och heem. Och när dhet andra Öölstopet war uthdruckitt, slocknadhe eldhen uth, och dhå skulle han hafua lagdt sigh medh hänne nedh på golfuet och tuänne gånger den skamlige gärningen bedrijfwit. Detta bekänne för:ne Bertill Jacobþon och hans unge **Son Jacob** be:d så skedt wara som föreskrifuit står, efter the och i samma Rija lågho. Och när Mårthen gick sin kooþ, skulle han hafua sagt, thet iagh hafuer lofuadt tigh, skall du få. Dhå tillspordes the om the denna misgärningh bestå och bekänna wille; Sadhe dhe dher till aldeles Näij. Thå framkalladhes hannes Man för:ne Påwel Perþon, och tillfrågades huadh han wille säija här om? Suaradhe han och uppenbarligen bekänne sigh sielf dhet arbetet samma natt uthrätta, som han witte Mårthen före, och wille wara den förste som hänne dherføre skulle frijgöra, och framropadhe en **Finne Lars Mattzon** och hans **Hustru Kirstin Larþdotter** dher sammastädes, huilke efter aflagd edh å Lagbook witnadhe, att oftabe:te Mårthen och hans Hustru Malijn be:d /: när hon war efter honom :/ komme samma natt, som han ähr berychtadh före tillijka heem, när klockan war till paß 9 om aftonen, för än the hafua sömpnadtt, och the låge både till sammans heela Natten. Dett samma betygadhe och tuenne boofaste **Finnar Erich Olufþon och Erich Perþon på för:ne Haßella Skogh** medh giord edh å Lagbook, att dheras edh war reen och icke meen. Denna saak sköötzt till bägge Nämbernes öfuerwägandhe och war dheras betänckandhe, att aldenstundh be:te Bertill Jacobþon som ähr en gammal och förflamat Huuþfinne, och hans Son som omyndigh ähr, ej kundhe gifuas witzordh, sådant att witna om; Helst mädan Rätten kundhe förnimma att han till sin

förwijthelße inthet beskedh hadhe; uthan dem mehra för haat och afwund skull sådant uppå fördt. Såþom och att för:ne Edsuorne witnen, dem derføre frijgiordhe, så wäll som hannes egin Man. Dy Ehrkänne Rätten dhem dherføre frij wara. Och be:te Mårthen Saakfältes till 40 m:r för wijthesmålet; Men efter han icke kundhe försona sin saak medh böther, befalthe Hans H:tt Landzhöfdingen att han skulle plichta dherføre i Fängelþet.